

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Republičke direkcije za obnovu i izgradnju
Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2017. godine**

Broj: RV045-18

Banja Luka, 27.04.2018. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	4
	Izveštaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke	9
	5. Priprema i donošenje budžeta	10
	6. Finansijski izvještaji.....	10
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	11
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	12
	6.3. Vanbilansna evidencija	14
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	14
	6.5. Napomene/obrazloženja uz finansijske izvještaje	14

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Republičke direkcije za obnovu i izgradnju Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2017. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Republičke direkcije za obnovu i izgradnju Republike Srpske, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2017. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200 – 1810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sprovedli u skladu sa ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Republičke direkcije za obnovu i izgradnju Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Republičke direkcije za obnovu i izgradnju Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2017. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja:

Sa naplatom spornih potraživanja (od zakupnina i po osnovu porodijskog odsustva koja se refundiraju) u iznosu od 20.758 KM, izvršeno je zatvaranje ranije iskazane korekcije vrijednosti navedenih potraživanja u korist ostalih neporeskih prihoda, što nije u skladu sa članom 74. stav 1. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, te su ostali neporeski prihodi precijenjeni, a prihodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine potcijenjeni za navedeni iznos.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1. izvještaja:

Prilikom inicijalnog priznavanja potraživanja po osnovu zakupa odobreni su kratkoročno razgraničeni prihodi, koji su na dan 31.12.2017. godine iskazani u iznosu od 51.212 KM, što nije u skladu sa članom 71. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, te je navedeni razgraničeni prihod precijenjen, a prihodi obračunskog karaktera, odnosno obračunati prihodi po osnovu transakcija razmjene u zemlji potcijenjeni za navedeni iznos.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Direktor Republičke direkcije za obnovu i izgradnju je 11.12.2017. godine, na osnovu člana 56. i člana 86. stav 1. Zakona o republičkoj upravi, donio Odluku o isknjižavanju nekretnina iz Pomoćne knjige osnovnih sredstava Republičke direkcije za obnovu i izgradnju (odnosi se na imovinu bivšeg Ministarstva odbrane Republike Srpske, koja se ne uključuje u finansijski izvještaj Republičke direkcije za obnovu i izgradnju-Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u Glavnoj knjizi trezora Republike Srpske, već u Bilans stanja Republike) u kojoj su navedeni samo nazivi nekretnina i inventurni brojevi. Prije donošenja ove odluke, sa lokalnim samoupravama i drugim pravnim licima kojima je na osnovu odluka Vlade Republike Srpske dodijeljena neperspektivna vojna imovina, Direkcija je zaključila ugovore o međusobnim odnosima kojima se regulišu prava i obaveze ugovornih strana po konkretnoj imovini, u kojima su navedeni podaci o imovini iz vlasničke dokumentacije (površina, katastarska čestica, godina nabavke itd.), bez inventurnih brojeva. Zbog iskazivanja imovine u odluci o isknjižavanju samo po inventurnim brojevima i ne pozivanje na odluke o dodjeli imovine i navedene ugovore, ne postoji dovoljna povezanost navedenih akata, što otežava kontrolu provedenih poslovnih promjena. Na osnovu navedene odluke o isknjižavanju, u analitičkoj evidenciji (karton osnovnog sredstva) izvršena je promjena statusa tako što je navedeno „neaktivno“ ili „isknjiženo“, a nije navedeno: na koga je imovina prenesena, površina, katastarska čestica i sl. i nije izvršeno usaglašavanje analitičke i sintetičke evidencije.

Radi tačnog iskazivanja predmetne imovine u okviru Glavne knjige trezora Republike, potrebno je za analitičke evidencije u potpunosti primijeniti odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (čl. 11, 12. stav 5. i 17. stav 3.).

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu

sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 27.04. 2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Republičke direkcije za obnovu i izgradnju Republike Srpske za 2017. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Republičke direkcije za obnovu i izgradnju Republike Srpske za 2017. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Republičke direkcije za obnovu i izgradnju Republike Srpske je, takođe, odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Republičke direkcije za obnovu i izgradnju Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Republičke direkcije za obnovu i izgradnju Republike Srpske.

Banja Luka, 27.04. 2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se:

1. pomoćna evidencija imovine bivšeg Ministarstva odbrane Republike Srpske vodi adekvatno i ažurno uz postupanje u skladu sa članovima 11, 12. stav 5. i 17. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
2. vrši objavljivanje informacija koje se odnose na imovinu bivšeg Ministarstva odbrane Republike Srpske, a koje mogu uticati na razumijevanje finansijskih izvještaja Republičke direkcije za obnovu i izgradnju,
3. isknjižavanje korekcije naplaćenog spornog potraživanja vrši u korist obračunskih prihoda od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine,
4. potraživanja po osnovu prodaje iz redovnih poslovnih aktivnosti evidentiraju na obračunskom osnovu u korist prihoda obračunskog karaktera.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

1. Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se kod provođenja postupaka javnih nabavki, vrše objavljivanja u skladu sa članom 75. stav 2. Zakona o javnim nabavkama.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Odluka o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2017. godinu,
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2017. godinu,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske,
- Zakon o radu,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti,
- Odluke Vlade Republike Srpske o primjeni odredaba opšteg kolektivnog ugovora,
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske,
- Odluka o utvrđivanju najniže cijene rada,
- Uredba o izdacima za službena putovanja u zemlji i inostranstvu,
- Uputstvo o načinu obračuna troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Republička direkcija za obnovu i izgradnju (u daljem tekstu Direkcija) organizovana je u skladu sa Zakonom o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16, 57/16) kao republička upravna organizacija u sastavu Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske i obavlja poslove utvrđene članom 56. navedenog zakona kojim je, između ostalog, definisano da vrši upravljanje i raspolaganje vojno-stambenim fondom, poslovnim prostorima, garažama i drugim nepokretnostima na kojima je pravo raspolaganja kao državnom svojinom imalo prijašnje Ministarstvo odbrane Republike Srpske (u daljem tekstu: MORS) i obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

U Direkciji su organizovane unutrašnje organizacione jedinice: Odjeljenje za opšte, pravne, računovodstveno-finansijske poslove i nepokretnosti i Odjeljenje za tehničke poslove, a istom rukovodi direktor koji za svoj rad odgovara resornom ministarstvu.

Direkcija obavlja poslovanje preko Jedinistvenog računa trezora čija je Glavna knjiga u cjelosti sastavni dio Glavne knjige trezora Republike Srpske (u daljem tekstu: GKT).

U skladu sa Odlukom Vlade Republike Srpske (u daljem tekstu Vlada) o prenosu prava upravljanja i raspolaganja vojno stambenim fondom, poslovnim prostorima i garažama od 05.10.2006. godine, Ministarstvo finansija Republike Srpske je aktom od 12.11.2009. godine definisalo računovodstveni obuhvat nekretnina bivšeg MORS-a, kojim je dodijelilo Direkciji ovlaštenje za unos finansijskih transakcija u Sistem glavne knjige trezora na organizacionim kodovima bivšeg MORS-a i Vojske Republike Srpske, a preko dodijeljenog novog organizacionog koda pod nazivom bivše MORS-Republička direkcija za obnovu i izgradnju. Istim aktom definisano je da se transakcije evidentirane na navedenom kodu ne uključuju u Bilans stanja, odnosno Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT Direkcije, već se obuhvataju Bilansom stanja Republike.

Direkcija je u zakonom propisanom roku dostavila primjedbe na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za period 01.01-31.12.2017. godine, ali su one takvog karaktera da ne mogu uticati na nalaze i zaključke, niti na mišljenje Glavnog revizora.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske vršila je reviziju finansijskih izvještaja Direkcije za 2012. godinu i izraženo je pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i na usklađenost poslovanja. Data je jedna preporuka vezano za procjenu fer vrijednosti imovine bivšeg MORS-a.

U 2016. godini izvršen je pregled provođenja datih preporuka i sačinjen Izvještaj o statusu datih preporuka prilikom revizije finansijskih izvještaja Republičke direkcije za obnovu i izgradnju Republike Srpske za 2012. godinu u kome je dat zaključak sa rezervom i konstatovano da je preporuka djelimično provedena.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

U 2017. godini u Direkciji su bili u primjeni interni akti: Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, Pravilnik o platama, naknadama plate i ostalim ličnim primanjima i naknadama

zaposlenih, Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila, Pravilnik o postupku direktnog sporazuma, Pravilnik o naknadama troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla i Pravilnik o rješavanju stambenih potreba lica koja su bila zaposlena u prijašnjem ministarstvu odbrane ili vojsci Republike Srpske.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovana su 24 radna mjesta sa 30 izvršilaca (20 državnih službenika i 10 namještenika). U 2017. godini bila je jedna izmjena ovog pravilnika koja se odnosi na promjenu naziva radnog mjesta i opisa poslova, a broj izvršilaca nije mijenjan.

Na dan 31.12.2017. godine ukupan broj zaposlenih iznosio je 26 (16 državnih službenika i 10 namještenika), od kojih su 23 zaposlena na neodređeno i 3 na određeno vrijeme.

Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima definisano je da se na osnovu administrativnih i računovodstvenih internih kontrolnih postupaka utvrđenih ovim pravilnikom utvrđuju postupci i aktivnosti sa srednjim i visokim rizikom, što nije adekvatno, jer procjena rizika treba da prethodi definisanju kontrolnih aktivnosti, a ne obrnuto. U navedenom pravilniku dat je tabelarni pregled u kome su navedeni interni kontrolni postupci, stepen rizika i postupci nadgledanja i kao interni kontrolni postupci navedeni su: unos podataka u centralni registar kadrova, donošenje godišnjeg plana rada, provođenje godišnjeg plana, obračun plata, drugih ličnih primanja i poreza i doprinosa itd., što nisu kontrolne aktivnosti već poslovne.

Istim pravilnikom definisani su postupci informisanja (interni i eksterni), postupci komunikacije (prema osnovnim linijama odlučivanja po konkretnim poslovnim događajima, a direktor po potrebi i sa svim zaposlenima u Direkciji) i postupci nadgledanja (vrše načelnici odjeljenja ili posebne komisije koje može obrazovati direktor Direkcije kada isto cijeni opravdanim, a načelnici odjeljenja dužni su da provode stalni postupak nadgledanja).

Prema kriterijumima definisanim članom 19. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 91/16) Direkcija nema obavezu da uspostavi jedinicu interne revizije, te je u skladu sa članom 18. stav 2. navedenog zakona obavljanje interne revizije u nadležnosti Centralne jedinice za internu reviziju, koja nije u Direkciji radila internu reviziju u 2017. godini.

Prema navedenom, u Direkciji nisu adekvatno definisani procjena rizika i kontrolne aktivnosti kao komponente sistema internih kontrola, što utiče na funkcionalnost navedenog sistema.

U Direkciji je proveden redovni godišnji popis na dan 31.12.2017. godine. Postupak popisa započeo je 24.11.2017. godine donošenjem rješenja direktora o imenovanju komisija za popis: Centralne popisne komisije, Komisije za popis potraživanja i obaveza, Komisije za popis osnovnih sredstava i popis osnovnih sredstava koja nisu vlasništvo Direkcije i Komisije za popis svih nekretnina bivšeg Ministarstva odbrane Republike Srpske.

Rješenjima o imenovanju komisija za popis definisani su zadaci svake pojedine komisije i plan izvršenja popisa i sačinjavanja izvještaja o popisu.

Prije popisa izvršeno je usaglašavanje obaveza i potraživanja putem izvoda otvorenih stavki i izvršene su druge pripremne radnje neposredno prije popisa. Tokom popisa sačinjene su popisne liste i izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja pri čemu nisu utvrđene razlike. Na osnovu izvještaja pojedinačnih komisija, Centralna popisna komisija je sačinila Elaborat o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2017. godine i direktor je 20.01.2018. godine donio Rješenje o usvajanju navedenog elaborata.

Direktor Direkcije je 11.12.2017. godine, na osnovu člana 56. i člana 86. stav 1. Zakona o republičkoj upravi, donio Odluku o isknjižavanju nekretnina iz pomoćne knjige osnovnih sredstava Republičke direkcije za obnovu i izgradnju (odnosi se na imovinu bivšeg MORS-a, koja se ne uključuje u finansijski izvještaj Direkcije-Pregled imovine, obaveza i izvora

iskazanih u GKT, već u Bilans stanja Republike) u kojoj su navedeni samo nazivi nekretnina i inventurni brojevi. Prije donošenja ove odluke, sa lokalnim samoupravama i drugim pravnim licima kojima je na osnovu odluka Vlade Republike Srpske dodijeljena neperspektivna vojna imovina, Direkcija je zaključila ugovore o međusobnim odnosima kojima se regulišu prava i obaveze ugovornih strana po konkretnoj imovini, u kojima su navedeni podaci o imovini iz vlasničke dokumentacije (površina, katastarska čestica, godina nabavke itd.), bez inventurnih brojeva. Iskazivanje imovine u odluci o isknjižavanju samo po inventurnim brojevima i ne pozivanje na odluke o dodjeli imovine i navedene ugovore otežava kontrolu provedenih poslovnih promjena.

Na osnovu prethodno navedene odluke o isknjižavanju, u analitičkoj evidenciji (karton osnovnog sredstva) izvršena je promjena statusa tako što je navedeno „neaktivno“ ili „isknjiženo“, a nije navedeno: na koga je imovina prenesena, površina, katastarska čestica i sl.

Po istoj odluci izvršeno je isknjižavanje u GKT u skladu sa odlukama Vlade, osim imovine kasarne „Krajiških brigada“ Zalužani-Banja Luka, koja je prema odlukama Vlade prenesena na: OŠ „Jovan Dučić“ Zalužani-Banja Luka, „Sinekop“ d.o.o. Trn-Laktaši, Grad Banja Luka, Opštinu Laktaši i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske (u daljem tekstu MUP), a isknjižavanje iz GKT izvršeno je u ukupnoj vrijednosti na MUP. Kako je u 2016. godini izvršena promjena u vlasničkoj dokumentaciji u skladu sa navedenim odlukama Vlade, Grad Banja Luka i Opština Laktaši izvršili su prenos dijela imovine na MUP, te je na osnovu dopisa MUP-a o neslaganju podataka, Ministarstvo finansija Republike Srpske storniralo 31.12.2017. godine provedeni prenos ukupne imovine na MUP, što nije učinjeno i u pomoćnoj evidenciji koju vodi Direkcija, odnosno nije izvršeno usaglašavanje analitičke i sintetičke evidencije navedene imovine u iznosu od 15.139.377 KM.

Prema prethodno navedenom za evidenciju imovine bivšeg MORS-a, nisu u potpunosti primijenjeni članovi 11, 12. stav 5. i 17. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se pomoćna evidencija imovine bivšeg Ministarstva odbrane Republike Srpske vodi adekvatno i ažurno uz postupanje u skladu sa članovima 11, 12. stav 5. i 17. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

4. Nabavke

Direkcija je donijela Plan javnih nabavki za 2017. godinu i u toku godine rebalans navedenog plana, kojim su planirane nabavke u vrijednosti od 90.940 KM (bez poreza na dodatu vrijednost, u daljem tekstu: PDV). Proveden je ukupno 21 postupak javnih nabavki i u 2017. godini zaključeni su ugovori u vrijednosti od 90.680 KM (bez PDV-a). Provedena su tri konkurentna postupka (61.453 KM) i osamnaest direktnih postupaka (29.227 KM).

Od ukupne vrijednosti provedenih nabavki revidirano je 74.347 KM, a odnose se na tri konkurentna i tri direktna postupka.

U revidiranim postupcima javnih nabavki nisu uočene značajnije nepravilnosti u odnosu na Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14), osim što na internet stranici Direkcije nisu objavljeni osnovni elementi zaključenih ugovora prema članu 75. stav 2. navedenog zakona.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se kod provođenja postupaka javnih nabavki, vrše objavljivanja u skladu sa članom 75. stav 2. Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Direkcija, kao republička upravna organizacija u sastavu Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske, dostavila je u zakonskom roku navedenom ministarstvu budžetski zahtjev za 2017. godinu u iznosu od 786.000 KM, koji je sačinjen u skladu sa ograničenjima datim u Dokumentu okvirnog budžeta Republike Srpske za period 2017-2019. godina. Uz navedeni zahtjev dostavljen je i zahtjev za dodatnim okvirom sa datim obrazloženjima u iznosu od 142.800 KM (planirano za: rashode po osnovu putovanja i smještaja 29.800 KM; stručne usluge 15.000 KM, koje se najvećim dijelom odnose na obavezno osiguranje službenih vozila; nabavku dva putnička vozila 70.000 KM; opremu i računarske programe 8.500 KM; nabavku auto guma 3.000 KM i ostale rashode 16.500 KM).

Odlukom o o usvajanju budžeta za 2017. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 116/16) Direkciji je odobren budžet u iznosu od 807.700 KM, a odnosi se na: rashode za lična primanja (669.500 KM), rashode po osnovu korišćenja robe i usluga (101.100 KM), rashode po sudskim rješenjima (100 KM) i izdatke za nefinansijsku imovinu (37.000 KM). Odobreni budžet veći je u odnosu na početno budžetsko ograničenje za 21.700 KM, što je rezultat smanjenja rashoda za lična primanja za iznos od 45.800 KM i povećanja rashoda: po osnovu korišćenja robe i usluga za iznos od 30.400 KM, po sudskim rješenjima 100 KM i izdataka za nefinansijsku imovinu 37.000 KM.

U toku 2017. godine, u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta za 2017. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 116/16) i Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 121/12, 52/14, 103/15,15/16), u okviru Direkcije izvršene su realokacije u iznosu od 37.765 KM.

Realokacije su izvršene na osnovu rješenja resornog ministarstva u iznosu od 11.500 KM u okviru: naknada za lična primanja 4.500 KM, rashoda po osnovu korišćenja robe i usluga 3.000 KM i izdataka za nefinansijsku imovinu 4.000 KM i na osnovu rješenja Vlade sa rashoda za bruto plate zaposlenih u iznosu od 26.265 KM na rashode za: bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada 2.060 KM, naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata 20.000 KM, otpremnine i jednokratne pomoći 2.200 KM i ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti 2.005 KM.

6. Finansijski izvještaji

Direkcija je, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 15/17), sačinila i dostavila nadležnom ministarstvu obrasce za 2017. godinu: Obrazac 2 – Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a – Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima od 01 do 05, Obrazac 4a – Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a – Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i Obrazloženja uz navedene izvještaje.

Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 98/16 i 115/17) izmijenjeni su struktura i sadržaj pojedinih pozicija u obrascima godišnjih finansijskih izvještaja pojedinačnih budžetskih korisnika (prihoda, rashoda, primitaka i izdataka). U godišnjim finansijskim izvještajima za 2017. godinu Direkcija je iskazala podatke za prethodnu godinu koji nisu korigovani u skladu sa promjenama u važećem kontnom okviru. Prema paragrafima 53 – 57 MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja takvi podaci se ne mogu smatrati uporednim podacima. Retroaktivno prepravljjanje podataka prezentovanih u finansijskim

izvještajima za prethodnu godinu nije urađeno, što je posljedica primjene člana 125. stav 3. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 115/17). Takođe, u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja Direkcija nije navela da podaci navedeni kao uporedni podaci nisu, kao rezultat navedenih promjena, u potpunosti uporedivi sa podacima iz tekućeg perioda, kao ni prirodu korigovanja koja bi trebala biti izvršena da su ti iznosi ponovo klasifikovani (član 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, paragraf 56 MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja).

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Ukupno izvršenje budžeta Direkcije za 2017. godinu je 758.482 KM, što je 94% u odnosu na usvojeni budžet.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici Direkcije u 2017. godini iskazani su u iznosu od 114.219 KM.

Prihodi su iskazani u iznosu od 104.635 KM, a odnose se na neporeske prihode koje čine u iznosu od: 73.609 KM prihodi od zakupa i rente (od davanja u zakup poslovnih prostora i garaža bivšeg MORS-a), 10.268 KM prihodi od pružanja javnih usluga (takse za otkup stanova i naplate po sudskim presudama za stara potraživanja bivšeg MORS-a) i ostali neporeski prihodi 20.758 KM (naplaćena sporna potraživanja od zakupnina 16.708 KM i po osnovu porodijskog odsustva koja se refundiraju iz 2015. godine 4.050 KM).

Sa naplatom spornih potraživanja (od zakupnina i po osnovu porodijskog odsustva koja se refundiraju) u iznosu od 20.758 KM, koji su iskazani na odgovarajućim neporeskim prihodima po vrsti prihoda i primicima, sa zatvaranjem ranije izvršene korekcije vrijednosti navedenih potraživanja iskazan je ostali neporeski prihod, što nije u skladu sa članom 74. stav 1. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, te su ostali neporeski prihodi precijenjeni, a prihodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine potcijenjeni za navedeni iznos.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se isknjižavanje korekcije naplaćenog spornog potraživanja vrši u korist obračunskih prihoda od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine.

Primici su iskazani u iznosu od 9.584 KM, a odnose se na ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (primici za naknadu plata za porodijsko odsustvo koji se refundiraju od Fonda dječije zaštite Republike Srpske).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 783.681 KM.

Rashodi su iskazani u iznosu od 746.404 KM, a odnose se na: rashode za lična primanja zaposlenih, rashode po osnovu korišćenja roba i usluga, rashode po sudskim rješenjima (40 KM) i rashode obračunskog karaktera.

Rashodi, osim rashoda obračunskog karaktera, iskazani su u iznosu od 721.205 KM i niži su za 6% u odnosu na usvojeni budžet.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 634.400 KM. Izvršenje u odnosu na usvojeni budžet je 95 %, a odnose se na rashode za: bruto plate zaposlenih (590.538 KM); bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada u iznosu od 17.258 KM (prevoz na posao i sa posla 3.056 KM, jubilarne nagrade u bruto iznosu 1.821 KM, dnevnice za službena putovanja u zemlji 11.990 KM i u inostranstvu 391 KM); naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata u iznosu od 19.925 KM i otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) u iznosu od 6.679

KM (značajniji iznosi odnose se na otpremnine po osnovu penzionisanja 2.331 KM i novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice 4.348 KM).

Izvršenje rashoda za bruto plate je 91%, a za za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada 88% u odnosu na usvojeni budžet.

Na pozicijama rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata i rashoda za otpremnine i jednokratne pomoći iskazani su rashodi, a nisu planirani. Navedeno je posljedica izmijenjene klasifikacije sa donošenjem novog Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, što je pokriveno realokacijama.

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga iskazani su u iznosu od 86.765 KM. Izvršenje u odnosu na usvojeni budžet je 86 %, a odnose se na rashode u iznosu od: 10.694 KM po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga; 9.034 KM za režijski materijal; 17.987 KM tekuće održavanje (značajniji su rashodi za tekuće održavanje automobila 9.410 KM i kancelarijskih prostorija 6.044 KM); 28.555 KM po osnovu putovanja i smještaja (najveći dio odnosi se na utrošak benzina 22.645 KM); 7.966 KM za stručne usluge i 12.529 KM ostale neklasifikovane rashode (najznačajniji su rashodi za bruto naknade za privremene i povremene poslove 6.302 KM i bruto naknade po ugovoru o djelu 2.188 KM), koji su viši za 18% u odnosu na usvojeni budžet, što je pokriveno realokacijom.

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 25.198 KM, koje čine: nabavna vrijednost realizovanih zaliha u iznosu od 2.999 KM (auto gume date u upotrebu), obračunata amortizacija u skladu sa Pravilnik o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 110/16) u iznosu od 11.697 KM, finansijski rashodi obračunskog karaktera (5.342 KM) i rashodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 5.160 KM (po osnovu korekcije potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske za bolovanje preko 30 dana iz 2016. godine).

U okviru rashoda obračunskog karaktera, rashodi po osnovu korekcije potraživanja za zakupnine koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci u iznosu od 5.342 KM, nisu klasifikovani kao rashodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja prema članu 73. stav 2. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, već kao finansijski rashodi obračunskog karaktera, zbog čega su rashodi od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja potcijenjeni, a finansijski rashodi obračunskog karaktera precijenjeni za navedeni iznos.

Izdaci su iskazani u iznosu od 37.277 KM i viši su za 1% u odnosu na usvojeni budžet, što je pokriveno realokacijom. Odnose se na izdatke koje čine u iznosu od: 33.217 KM izdaci za nabavku postrojenja i opreme (nabavka vozila u vrijednosti od 29.900 KM i računarske i ostale opreme 3.317 KM), 2.999 KM izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara, ambalaže i sl. (nabavka auto guma) i 1.061 KM ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (isplata na ime bolovanja koje se refundira od Fonda Zdravstvenog osiguranja Republike Srpske) .

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Ukupna neto imovina Direkcije na dan 31.12.2017. godine iskazana je u iznosu od 73.252 KM (bruto vrijednost 426.051 KM, ispravka vrijednosti 352.799 KM). Odnosi se na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u iznosu od 58.245 KM (bruto vrijednost 319.114 KM, ispravka vrijednosti 260.869 KM) i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja u iznosu od 15.007 KM (bruto vrijednost 106.937 KM, ispravka vrijednosti 91.930 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u ukupnom neto iznosu od 58.245 KM odnosi se na opremu (bruto vrijednost 314.990 KM, ispravka vrijednosti 256.745 KM), a kod nematerijalne proizvedene imovine koja je u cjelosti otpisana iskazane su bruto i ispravka vrijednosti u iznosu od 4.124 KM.

Vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u 2017. godini povećana je za 33.216 KM po osnovu nabavke opreme (najveći iznos odnosi se na nabavku automobila 29.900 KM), a smanjenje navedene imovine iskazano je po osnovu amortizacije u iznosu od 11.697 KM koja odgovara iskazanim troškovima po ovom osnovu. U toku godine izvršen je prenos vlasništva ustupanjem jednog automobila Gradu Trebinje koji je u potpunosti amortizovan.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja odnose se na: kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga u iznosu od 13.005 KM (odnosi na potraživanja za zakupnine za poslovne prostore i garaže bivšeg MORS-a, a koja su u nadležnosti Direkcije), kratkoročna razgraničenja u iznosu od 941 KM (po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme bolovanja iz decembra mjeseca 2017. godine koje se refundiraju od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske) i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 1.061 KM (bruto vrijednost 54.784 KM, korekcija 53.723 KM).

Prilikom inicijalnog priznavanja potraživanja po osnovu zakupa odobreni su kratkoročno razgraničeni prihodi, koji su na dan 31.12.2017. godine iskazani u iznosu od 51.212 KM, što nije u skladu sa članom 71. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, te je navedeni razgraničeni prihod precijenjen, a prihodi obračunskog karaktera, odnosno obračunati prihodi po osnovu transakcija razmjene u zemlji potcijenjeni za navedeni iznos.

Preporučujemo direktoru da obezbijedi da se potraživanja po osnovu prodaje iz redovnih poslovnih aktivnosti evidentiraju na obračunskom osnovu u korist prihoda obračunskog karaktera.

Sporna potraživanja i korekcija istih na dan 31.12. 2017. godine iskazani su u iznosu 38.208 KM, po osnovu zakupnina za garaže i poslovne prostore bivšeg MORS-a, a koji su dati na upravljanje Direkciji, od čega je iznos od 5.342 KM iskazan po izvršenoj procjeni naplativosti u 2017. godini na teret obračunskih rashoda.

Razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti odnose se na potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje, koja su u iznosu od 53.723 KM korigovana kao nenaplativa, od čega je iznos od 5.160 KM iskazan, po izvršenoj procjeni naplativosti u 2017. godini, na teret obračunskih rashoda.

6.2.2. Obaveze

Ukupne obaveze Direkcije na dan 31.12.2017. godine iskazane su u iznosu od 132.580 KM i u cjelosti se odnose na kratkoročne obaveze koje čine: obaveze za lična primanja zaposlenih, obaveze iz poslovanja i kratkoročno razgraničeni prihodi.

Obaveze za lična primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 55.441 KM, a odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (48.517 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (6.924 KM) za decembar 2017. godine.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 25.927 KM, koje čine obaveze prema dobavljačima za nabavku robe i usluga u zemlji (24.573 KM) i obaveze prema fizičkim licima (1.354 KM) po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima i po osnovu dopunskog rada.

Kratkoročno razgraničeni prihodi koji su na dan 31.12.2017. godine iskazani su u iznosu od 51.212 KM, nisu ispravno klasifikovani, što je objašnjeno kod kratkoročnih potraživanja u tački 6.2.1. izvještaja.

Obaveze iskazane na dan 31.12.2017. godine izmirene su do 28.02.2018. godine.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Direkcija nema iskazane vlastite izvore sredstava na dan 31.12.2017. godine.

6.3. Vanbilansna evidencija

Na dan 31.12.2017. godine, u Direkciji nema evidentiranih poslovnih događaja u vanbilansnoj evidenciji.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema pisanoj informaciji od 20.04.2018. godine, evidencije obaveza i potraživanja stvorenih, a neizmirenih do 01.01.2016. godine od strane prijašnjeg MORS-a preuzelo je Ministarstvo finansija na osnovu Zaključka Vlade od 01.06.2006. godine i izmiruje obaveze po izvršnim sudskim odlukama. Po navedenim sporovima Direkcija snosi samo materijalne troškove koji nastanu u izvršenju sudskih odluka, a koje planira u budžetu.

6.5. Napomene/obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz godišnje finansijske izvještaje za 2017. godinu sačinjene su i dostavljene Napomene/obrazloženja uz godišnji izvještaj Direkcije, koje upućuju na povezane informacije prezentovane u odgovarajućem: Pregledu prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, Pregledu imovine, obaveza i izvora, te pružaju neophodne opšte podatke o subjektu revizije, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, osim obrazloženja koja se odnose na uzroke značajnih razlika u odnosu na prethodnu godinu i informacija o tome da se imovina bivšeg MORS-a ne uključuje u finansijski izvještaj Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT već u Bilans stanja Republike.

Preporučujemo direktoru Direkcije da obezbijedi da se vrši objavljivanje informacija koje se odnose na imovinu bivšeg Ministarstva odbrane Republike Srpske, a koje mogu uticati na razumijevanje finansijskih izvještaja Direkcije.

Revizijski tim

Nada Trninić, s.r.

Jagoda Nedimović, s.r.

Milena Šikman, s.r.